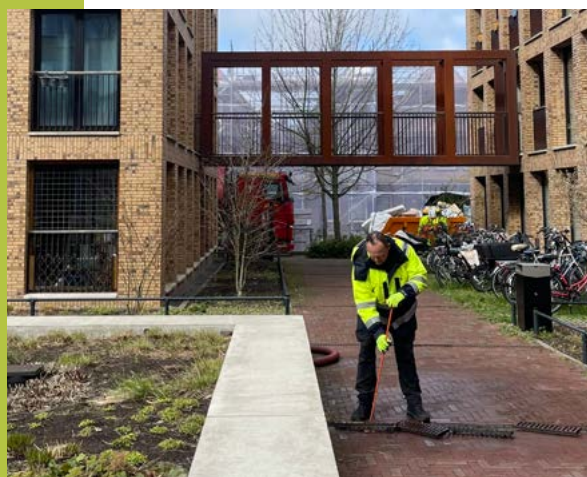

VOORJAARSSCHOONMAAK

De lentekriebels zijn ook bij De Meelfabriek begonnen en daar hoort natuurlijk een flinke voorjaars schoonmaak bij. De tuin is stevig gesnoeid en al het groenafval netjes afgevoerd. De zitkeien zien er weer fris uit en ook de goten hebben hun jaarlijkse schoonmaakbeurt gekregen van onze vertrouwde schoonmaker Roelof.

Op sommige plekken liggen de goten er al een tijd, maar rondom het Meelpakhuis worden ze momenteel gelegd als onderdeel van de nieuwe bestrating. In totaal zal er straks meer dan 880 meter goot over het hele terrein liggen. Dat is niet alleen praktisch bij zware regenval, maar zorgt ook voor een mooi lijnenspel in de buitenruimte.

'FATHER FIGURE'

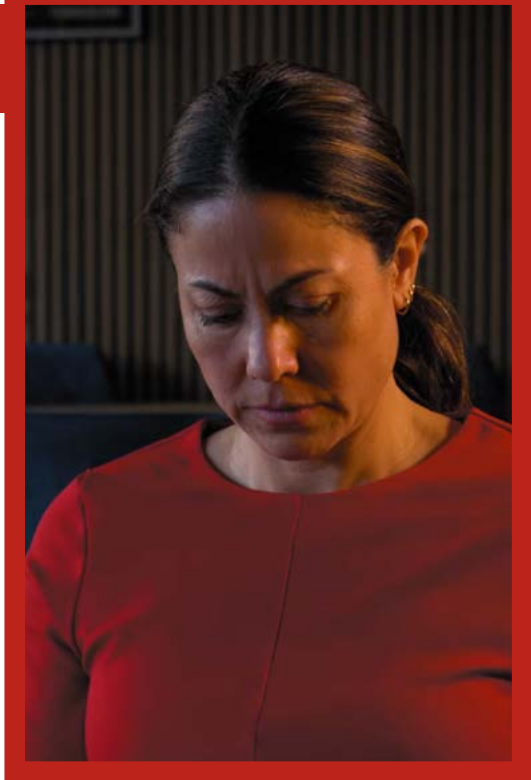
Een korte film geboren uit ongeduld

'Father Figure' is ontstaan uit een herkenbare situatie voor veel acteurs: je ziet niet snel resultaat van je werk. Het maken van een film kan soms jaren duren! Actrices Sanne Stikkel en Hansje Görtz besloten daarom het heft in eigen handen te nemen en een eigen film op te nemen. Om een film te maken is een filmexpert nodig. En dat is José Bibian van BL Producties. Hij is een creatieve duizendpoot die niet alleen kan filmen, maar ook verstand heeft van geluid, licht en montage.

En de perfecte locatie? Die had Hansje al direct in gedachten: Grutsk Koffiebar, in de Meelfabriek! Een mooie setting die voor haar als een tweede huiskamer voelt. Eigenaar Marcel Benedictus was meteen enthousiast en stelde zijn zaak beschikbaar. Omdat het café alleen op maandag gesloten is voor gasten, werd de film in één dag opgenomen. Dat is knap werk! Het resultaat? De film was binnen een paar weken afgerond.

Dus soms is het helemaal niet erg om ongeduldig te zijn: de film 'Father Figure' is een feit! Bekijk de korte film (3,5 minuut) nu op YouTube:

FATHER FIGURE 'Marilyn just found out... she is pregnant' en zie hoe de blik op de wereld van hoofdpersoon Marilyn verandert als ze net heeft ontdekt dat ze zwanger is.... En laat vooral een like of reactie achter om het team te steunen.

TWAALF DROMEN ...♦

Een gedicht dat je binnenlaat

Wat begon als een idee voor wat aankleding van de hal – misschien wat foto's, dacht het VvE-bestuur – groeide uit tot iets veel persoonlijkers: een binnenmuurgedicht. Een verhaal in woorden dat de plek, de mensen en de geschiedenis met elkaar verbindt.

Het gedicht werd in 2024 geschreven door toenmalig Stadsdichter van Leiden Zoë van de Kerkhof. Ter gelegenheid van het bereiken van het hoogste punt van de bouw, als cadeau van De Meelfabriek aan de toekomstige bewoners. Voor de inhoud werd geput uit verschillende bronnen: gesprekken met betrokkenen, historische input en persoonlijke verhalen van bewoners. Maar ook uit eigen ervaring van Zoë zelf, die al jaren om de hoek woont en de transformatie van dichtbij meemaakte.

Die gelaagdheid voel je terug in de tekst. Regels als '...behang uitkozen, iemands eerste huis...' zijn rechtstreeks geïnspireerd op een toekomstige bewoner die destijds bezig was met het inrichten

van haar allereerste woning. En nu hangt het gedicht zelf – bijna symbolisch – op behang aan de muur in de entreehal.

Een van de favoriete passages van Zoë gaat over het harde werk van de bouwvakkers om het hoogste punt te behalen: 'vol lof sprak hij over de bouwvakkers / of het niets was tilden zij de verlangens van een ander naar boven'

Ook bij bewoners en bezoekers blijven zinnen hangen. Wil Ragowan, als secretaris namens het VvE-bestuur betrokken bij dit project, citeert het toepasselijke: 'dromen laten rijzen'. En het hoopvolle: 'ik schreef een brief en kreeg een brief terug' – alsof het gebouw je welkom heet en iets terugzegt zodra je binnenkomt!

Het gedicht vormt bovendien een mooie wisselwerking met de tekening in de entreehal: een fragment uit het abstracte gedicht "Daar zijn de 2 kwadranten" van kunstenaar El Lissitzky, dat eerder op de buitenmuur te zien was en nu binnen een nieuwe plek heeft gekregen. Zo komen verschillende lagen van het verleden en het heden hier samen.

Bijzonder is ook hoe het gedicht zijn weg heeft afgelegd. Tijdens de viering van het hoogste punt vloog de tekst letterlijk met de wind mee. Nu is het geland – en verankerd – in de hal naast de entree, als blijvende herinnering aan dat moment.

Het werk past in de rijke Leidse traditie van muurgedichten, waar Zoë als voormalig stadsdichter (2022–2025) en winnaar van de titel Beste Stadsdichter van Nederland (2023) een eigentijdse draai aan geeft.

En dat het gedicht iets doet, is duidelijk. Gasten blijven even stilstaan, lezen, kijken, voelen – voordat ze de lift instappen.

Soms zegt een gebouw meer dan je denkt. Hier doet het dat in woorden.

YouTube: [Twaalf dromen in een kozijn](#)

Foto: Wil Ragowan bewoner Silotoren en Zoë van de Kerkhof samen voor het gedicht in de Silotoren.

KETELHUIS SPECIAL

GIETIJZEREN KOLOMMEN EN RONDE VORMEN

Renovatie voor Ketelhuis

Het Ketelhuis is het oudste pakhuis van De Meelfabriek en het enige gebouw met een rond dak, betonnen gewelven, ronde kolommen en rondboogramen in de gevel. Het Ketelhuis stond van oorsprong op houten palen - heel gebruikelijk in de tijd waarin het werd gebouwd. Maar voor de toekomst was extra versterking nodig. Afgelopen september werd de oude vloer verwijderd, uitgegraven en werden uitsparingen in de wanden gemaakt. Vervolgens gingen 55 stalen palen van maar liefst 23 meter diep de grond in. Daarna volgden 15.000 kilo wapeningsijzer en 90 m³ beton. Het resultaat: een nieuwe begane grondvloer van een halve meter dik, die de functie van de oorspronkelijke fundering overneemt. Onzichtbaar misschien, maar essentieel als basis voor een mooi vervolg. Vervolgens is gestart met de bovengelegen vloeren en afgelopen maart met grote herstelwerkzaamheden aan de gevel.

Op de foto links zie je een vers gestorte betonnen vloer. Aan de onderzijde van de vloerconstructie zie je het prachtig gewelfde plafond. Tussen de stalen balken is de houten bekisting aangebracht, een soort mal, waar het beton op is gestort. Het hout is door de timmerlieden met groot vakmanschap in rondingen gemaakt om de gewelven in het beton te krijgen. Het gebouw stamt uit 1894 en in die tijd werden deze gewelfde plafonds gemaakt met het oog op stevigheid en brandveiligheid. Het grote ronde dak bood veel opslagruimte en functionaliteit, doordat de ronding zorgt voor maximale vrije hoogte zonder interne steunpilaren.

De architectuur rond 1890 was een overgangperiode, gekenmerkt door een sterke mix van stijlen. De kolommen geven een blik op een mix van functionaliteit en design. Als je goed kijkt, zie je bij de koppen een mix van abstract industriële vormen afgezet met klassiek lijstwerk. Gelukkig blijven deze zeldzame elementen door deze renovatie bewaard voor de toekomst en de bewoners worden hiermee herinnerd aan de geschiedenis van dit gebouw.

Reparaties van de gewelfde plafonds

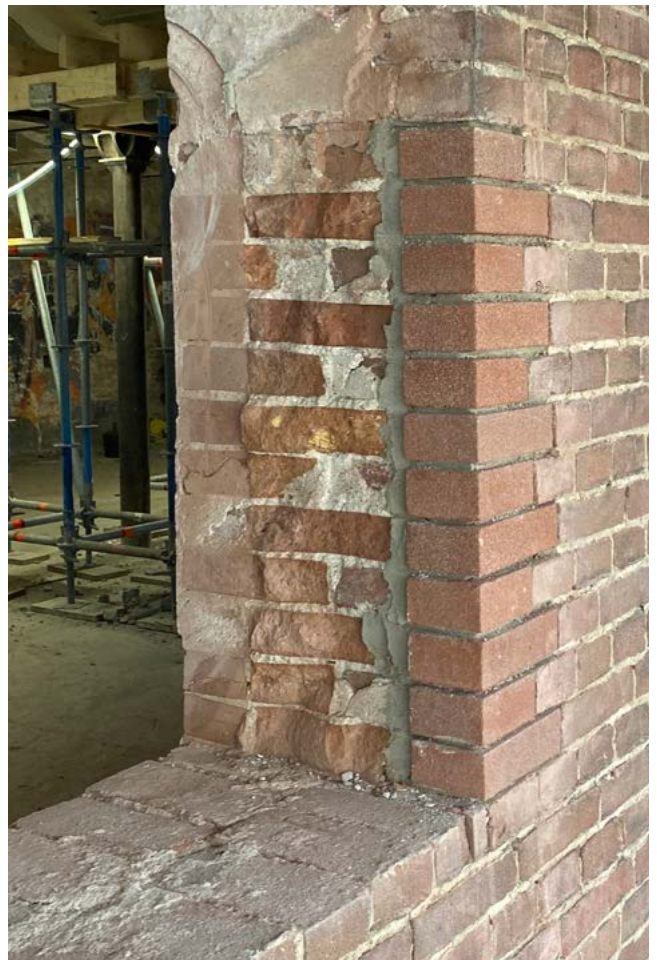
STENEN EN MUURANKERS

Herstel door vakmensen

Er wordt volop gewerkt aan de gevel van het monumentale Ketelhuis. De oorzaken van de scheuren in de gevel worden opgespoord en aangepakt. Stalen onderdelen worden ontdaan van roest en erosie en vervolgens behandeld, zodat het gebouw weer toekomstbestendig is.

Zo worden muurankers blootgelegd, loszittende stenen en andere ongewenste oneffenheden uitgehouwen, verwijderd en aangeheeld, zodat de gevel van het pakhuis straks weer in vol ornaat te zien zal zijn. Verder worden ramen op maat gezaagd en waar nodig nieuwe gemaakt.

Door het vernieuwde metselwerk staan het oude Ketelhuis en de nieuwe Silotoren weer strak naast elkaar. Het is een knap staaltje vakmanschap.

Beitelen, schoonmaken en weer aanhelen

Bovenaan de gevel is de oude daklijst te zien met sierhemelwaternuten

OPENING VAARSEIZOEN

Varend Erfgoed in Leiden

Op zaterdag 4 en zondag 5 april wordt in Leiden de start van het vaarseizoen feestelijk gevierd bij de zogenaamde 'Blauwe Entree'. Dit is het gebied van o.a. het Ankerpark, de Zijlpoort, De Volharding, de Haven en De Meelfabriek. Zaterdag opent burgemeester Heijkoop het vaarseizoen om 11.30 op de Terra Nova – gelegen aan het Ankerpark. Aansluitend zullen er op diverse locaties activiteiten zijn dit weekend.

Naast vaartochten van Leidse rederijen zijn er cultuurhistorische lezingen en videopresentaties over de scheepvaarthistorie van Leiden. Deze vinden plaats in de Zijlpoort, De Meelfabriek, aan boord van de Terra Nova en in het voormalige vrachtkantoor van de stoomvaartmaatschappij De Volharding (nu café-restaurant Bikini Bikini). Er is ook een looproute langs Varend Erfgoed vanaf de Havenkade, via de Zijlpoort richting De Meelfabriek. Kijk op de agenda van www.vhzc.nl

NIET MOKKEN...

We gaan koffie drinken bij GRUTSK!

Even een koffiepauze nodig? Loop dan eens binnen bij Grutsk Koffiebar op het terrein van De Meelfabriek. Hier geniet je van heerlijke koffie in een gezellige, industriële omgeving. En goed nieuws: lezers kunnen nu iets leuks winnen! Beantwoord de onderstaande vragen en maak kans op 2 Meelfabriek-mokken, gevuld met een heerlijke koffie, cappuccino of thee naar keuze bij Grutsk.

Als je na het koffiedrinken op zoek bent naar een origineel cadeau? Twee stappen en je bent bij **Cadeau Lokaal**

Vragen

1. Van welke B-Corp gecertificeerde stokerij komen de bonen van Grutsk?
2. Wie levert het glutenvrije en veganistische gebak aan Grutsk?
3. Wie zijn de directe burens van Grutsk?

MEE DOEN?

Noteer je antwoorden + naam + telefoonnummer/emailadres en lever voor 10 april in bij Grutsk Koffiebar. Dus... niet mokken, maar koffiedrinken bij Grutsk! Misschien ga jij straks wel naar huis met twee liefdevolle Meelfabriek-mokken. En mocht je niet winnen, dan kan je deze speciale Meelfabriek-mokken altijd nog zelf kopen bij Grutsk én Cadeau Lokaal.

www.grutsk-koffiebar.nl

GRUTSK
-Koffiebar-

PURE CREATIVITEIT in 't naaiatelier!

Wist je dat Atelier Kleurstof al weer drie jaar een vaste plek heeft in het Riffellokaal? In het atelier geven inmiddels 10 verschillende docentes met veel plezier naailessen aan zowel kinderen als volwassenen.

Van eerste steken tot gevorderde projecten: iedereen is welkom. Tijdens elke schoolvakantie bruist het hier extra. Dan worden de vakantienaaidagen georganiseerd, speciaal voor kinderen die kennis willen maken met de naaimachine of juist verder willen werken aan een eigen creatief project.

In de zomervakantie kunnen kids voor een dagkamp-week terecht, in de andere vakanties voor een of meerdere dagen. Beginners en gevorderden schuiven gezellig naast elkaar aan en dat levert altijd mooie resultaten én een vrolijke, creatieve sfeer waar elke wandelaar die binnen stapt direct van mee geniet. De vakantienaaidagen worden extra bijzonder gemaakt door de heerlijke tussendoortjes en lunches gemaakt door de collega's van Cadeau Lokaal van Gemiva. Een voorbeeld van verbinding bij de Meelfabriek waar we trots op zijn! En na de lunch? Wordt er altijd wel even gestruind door De Meelfabriek Tuin voordat de naaimachines weer aan gaan. Op zondagen in de vakanties zijn er bovendien ouder-kind naaidagen: een fijne gelegenheid om samen te naaien. Wees welkom om eens binnen te wandelen: ouders en grootouders verzamelen!

www.atelierkleurstof.nl

Atelier
**KLEUR
STOF**

SPORTIEF TAAL LEREN

Samen wandelen en Nederlands praten

Leer je Nederlands? Loop dan mee met Walking & Talking Leiden!

Dit is een nieuwe activiteit om Nederlands te oefenen. Je loopt en praat met vrijwilligers. Fouten maken mag. Walking & Talking is een ontspannen en gezellige manier om de taal te leren spreken. Ook ontmoet je andere nieuwkomers en expats.

En spreek je goed Nederlands? Loop dan mee als vrijwilliger!

Tijdens het wandelen praat je met iemand die Nederlands leert. Je draagt daarmee bij aan zowel de taalvaardigheid als het zelfvertrouwen van taalleerders.

Het kost geen voorbereiding en je krijgt er inspirerende gesprekken en gespierde kuiten voor terug.

Loop ook mee: Walking & Talking is elke maandagavond van 19:30 - 20:45 uur.

Waar? De wandeling start en eindigt bij de Lammermarkt.

Walking & Talking is gratis en aanmelden hoeft niet.

Landelijke website: www.walkingtalking.nl

Op maandag 15 juni vindt de Social City Walk plaats.

Dit is Walking & Talking in XL-versie. Een feestelijk evenement, Dat dit jaar voor het eerst ook in Leiden zal plaatsvinden.

Zo'n 200 wandelaars vertrekken vanaf het Wereldmuseum voor een avondwandeling en houden een korte koffiepauze met gezellige muziek bij Grutsk Koffiebar tussen 19.30 en 20.30 uur. Cadeau Lokaal verzorgt het lekkers.

Meld je aan om mee te lopen als vrijwilliger of als taalleerder via de website: www.walkingtalking.nl/locaties/leiden/

EEN NIEUW HOOFDSTUK

Vertrouwde gezichten, een frisse energie en een vernieuwde visie. Met veel enthousiasme delen Lonneke en Mayra dat zij samen verdergaan onder een nieuwe naam: Nalu Collectiv. Een naam die past bij wie zij zijn en waar ze naartoe groeien. De komende periode staan er mooie ontwikkelingen op de planning, die zij stap voor stap zullen delen.

Wat blijft, is alles wat bezoekers zo waarderen: de warme sfeer, persoonlijke aandacht en de kwaliteit die men van hen gewend is. Na een fijne tijd heeft Michelle

ervoor gekozen haar eigen pad te volgen. Lonneke en Mayra zijn haar dankbaar voor de samenwerking en wensen haar alle goeds voor de toekomst.

“We kijken er enorm naar uit om jullie te blijven verwelkomen en samen verder te bouwen aan iets moois,” aldus Mayra en Lonneke. “Neem vooral een kijkje achter de schermen via onze social media, volg ons bij De Meelfabriek, of loop gewoon gezellig binnen.” De Meelfabriek wenst hen veel succes in deze nieuwe fase en kijkt uit naar wat er komen gaat.

BROOD BAKKEN ZOALS TOEN

Ooit rook het heerlijk naar versgebakken brood bij De Meelfabriek. Het meel werd niet alleen in het laboratorium getest maar ook in de proefbakkerij. Diverse baksels werden gemaakt van de verschillende tarwemixen uit de fabriek. Zo werd de juiste mix gevormd voor kroonmeel, waarvan het zogenoemde ‘regeringsbrood’ werd gebakken. Dat brood stond symbool voor een tijd waarin schaarste de regels bepaalde. De overheid schreef precies voor welke granen en toevoegingen gebruikt mochten worden, zodat het beschikbare meel eerlijk verdeeld kon worden. Tarwe werd aangevuld met bijvoorbeeld rogge, aardappelmeel of peulvruchtenmeel. Tijdens zowel WO1 als WO2 bleef dit systeem in gebruik en was brood alleen verkrijgbaar via distributie. Wat begon als noodmaatregel groeide uit tot een vertrouwd product: na 1945 bleef regeringsbrood nog jarenlang een vaste waarde. De kwaliteit verbeterde wel, maar het bleef eenvoudig brood: betaalbaar, voedzaam en voor velen vooral een basisvoorziening.

Daarnaast leverde De Meelfabriek in de jaren '50 aan de gewone bakkerijen vooral witbloem. En eens per maand werd op zaterdag beschuitmeel gemaakt

van harde tarwe uit Syrië en Egypte. Hiervan werden dan op maandag in de bakkerij beschuiten gebakken om de kwaliteit te testen. De medewerkers aten er daarna gulzig van, heerlijk met wat roomboter en suiker.

Zelf aan de slag in je eigen proefbakkerij

Hoe leuk is het om thuis ook eens te ‘proefbakken’? Brood bakken is verrassend eenvoudig en begint eigenlijk net als vroeger in de fabriek met een paar basis-ingrediënten: meel (of bloem), water, gist en een beetje zout, meer heb je niet nodig.

Meng bijvoorbeeld 500 gram meel met circa 300 ml lauwwarm water, een zakje gist en een snuf zout. Kneed het deeg tot het soepel en elastisch is, laat het rustig rijzen tot het in volume verdubbelt, vorm je brood en bak het goudbruin in de oven.

Daar begint het pas echt. Net als in de proefbakkerij kun je eindeloos variëren: speel met verschillende meelsoorten – van tarwe tot rogge of spelt – en voeg ingrediënten toe die je zelf lekker vindt. Denk aan rozijnen, noten, zaden of juist kruiden. Zo wordt elk brood een experiment, en elke oven een beetje je eigen Meelfabriek.

DE MEELFABRIEK